

MAAPALLOLLA ON JÄÄKAUSIA JA LÄMPÖKAUSIA

s. 48- 52

SUURIMMAT JÄÄTIKÖT

Jääkausi ja lämpökausi

- **Jääkausi**

- Ajanjakso, jolloin on niin kylmä, että **mannerjäätiköt peittävät laajoja alueita maapallolla**
- Ilmasto on niin viileä, että **lumi ei ehdi kesällä sulaa ja jäätiköt laajenevat**

- **Lämpökausi**

- Ajanjakso, **jolloin on niin lämmintä, että jäätiköt sulavat**
- Elämme tällä hetkellä lämpökautta

Viimeisin jääkausi

- **Viimeisin jääkausi pohjoisella pallonpuoliskolla alkoi noin 115 000 vuotta sitten ja päättyi noin 10 000 vuotta sitten**
- **Nykyinen Suomen alue oli lähes 3 kilometrin mannerjäätikön peitossa**
- **Kylmimpien kausien aikana jäätikkö kasvoi 25-30 metriä vuodessa**
- **Ei äkillinen mullistus**
  - Ihmisillä ja eläimillä aikaa sopeutua muutokseen

Vuoristojäätiköistä mannerjäätiköiksi

- **Pohjois-Euroopassa jäätiköityminen alkoi Islannin ja**

Norjan vuoristoissa

- **Ilmasto oli niin viileä, että kaikki sateet tulivat lumena**
- **Lunta kertyi vuoristoihin talvisin aina yhä enemmän ja enemmän**
- **Lumikerrokset paksuntuivat vuosi vuodelta ja vähitellen alimmat kerrokset muuttuivat jääksi**

Vuoristojäätiköistä mannerjäätiköiksi

- **Vuoristojäätikön saavuttaessa useiden kymmenien metrien paksuuden, alimmat kerrokset puristuivat joustaviksi ja liukkaiksi**
- **Jää alkoi liukua hitaasti vuorenrintettä alaspäin ja kohti ympäröiviä alueita**

2. Vuoristojäätiköt laajenivat ja virtasivat rinnettä alaspäin.

Vuoristojäätiköistä mannerjäätiköiksi

- **Vähitellen vuoristojäätiköt kasvoivat laajoiksi manner-alueita peittäviksi mannerjäätiköiksi**

Ilmaston muuttumisen syitä

- Tee kirjasta s. 51 t. 1, 6